

BƏDİİ DİLİMİZDƏ AZƏRBAYCAN BAYRAĞININ TƏRƏNNÜMÜNDƏ RƏNGLƏRİN ÜSLUB İMKANLARI

Pərvin ABDULLABƏYOVA,
Azərbaycan Texniki Universitetinin müəllimi

*Bayraq mənlidir, bayraq kimliyim,
Bayraq-öz yurduma öz hakimliyim.
B. Vahabzadə*

Açar sözlər: Azərbaycan bayrağı, üslub, ədəbi dil, rəng, emosionalıq, məna.

Ключевые слова: Азербайджанский флаг, стиль, литературный язык, цвет, эмоциональность, значение.

Keywords: the flag of Azerbaijan, style, literary language, colour, emotionality, meaning.

Məlumdur ki, qədim zamanlardan bəri bədii dil cəmiyyətdəki hadisələrə heç vaxt laqeyd qalmamış, müxtəlif zamanlarda onun bütün sahələrinə aid mövzularla bağlı poetik fikir söylənmişdir. Bədii dilimizdəki tərənnüm obyektlərindən biri də Azərbaycan bayrağıdır. Həm şüurumuzda, həm ürəyimizdə, həm də şeirimizdə "bayraq" deyilən bir anlayış vardır.

Tarixdə bayrağın sorağı qədim zamanlardan gəlir. Hələ "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanından dövlətlərin bayrağa malik olması bəlli olur. Oğuz elinin sərkərdəsi bəylər bəyi Salur Qazan Şöklü Məlikin başını kəsərkən qardaşı Qaragünə düşmənin bayrağını qılınclayır. Bayrağın qılınclanması onu daşıyan dövlətin süqutu demək idi.

Bayrağa münasibət vətənə münasibət, xalqa münasibət, milli birliyə münasibət, dövlətçiliyə münasibət kimi bədii əsərlərin dilində özünəxas yer tutan söz və ifadələrlə öz tərənnüm orijinallığını tapmışdır. Onu tərənnüm edənlərin əsas

xüsusiyyəti bu möhtəşəm dövlət rəmzinin ucalıq keyfiyyətini vəsf etməkdən yorulmaması, zövq və şövqlə, yüksək nitq mədəniyyəti ilə bayrağı bədii baxımdan obrazlaşdırmasıdır. Hətta sənətkarlığı yetkinləşməyən gənc yazarlar da bayrağın tərənnümündə fərqli bir mövqedə dayanırlar.

"Bayraq" mövzusunda yazan sənətkarların əsərlərinin araşdırılması göstərir ki, bayrağı tərənnüm edənlər söz kasadlığı yaşamayıb, onların leksikası dağ seli kimi axıb, gurlayıb, bu axıntıda bəzən həzin, bəzən səs-küylü, bəzən keçmiş hadisələrdən irəli gələn xəffif bir kədər olsa da, möhtəşəm bir nəğmə kimi üreklərə dolub, ucaldıqca ucalıb, yeni söz və ifadələrlə zənginləşib. Bu baxımdan, Azərbaycan xalqının azadlıq çarçılarında olan Əhməd Cavadın "Azərbaycan bayrağına" şeiri səciyyəvidir:

*Türküstan yelləri öpüb alınını,
Söylüyor dərđini sana, bayrağım!
Üç rəngin əksini Quzğun dənizdən*

Ərməğan yollasın yara, bayrağım!
(2, 127).

Burada metaforik üsulla canlı danışq dilinin emosional xarakteri üzə çıxaraq poetikliyi zənginləşdirmiş və bədii üslubun xarakterik xüsusiyyəti kimi formalaşmışdır.

Maraqlıdır ki, bayraq haqqında yazılan əsərlərdə diqqətin onun üzərindəki rənglərə cəlb edilməsi də maraqlı üslub çalarlarının yaranmasına səbəb olmuşdur. Məlumdur ki, hər hansı bir çit, şal, ipək və digər parça növləri müxtəlif rənglərdə ola bilər. Lakin bayrağın rəngləri, sözsüz ki, adi rənglər deyil, onların simvolik anlamları vardır. Bayraqdakı üç rəngin bir araya gəlməsi möhtəşəm bir düsturun açılmasını əsaslandırır. Əhməd Cavadın "Azərbaycan bayrağına" şeirinin təkə birinci bəndində deyil, üçüncü bəndində də bayrağın rənglərinə işarə vardır:

*Qayı Xan soyundan aldığı rəngi,
Qucamış Elxanla, müsəlman bəgi.
Elxanın övladı, dinin dirəgi,*

Gətirdin könlümə səfa, bayrağım! (2, 127).

Qayıların adı xalqımızın ana kitabı "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanında da çəkilir. Qayılar tarixdə böyük şan-şöhrət sahibi olan, möhtəşəm dövlət yaradan türk tayfalarıdır. Bir zaman Qayı türkələrinin qurduğu dövlətin hökmdarı qüdrətli Şu idi ki, bir çox qələbələri ilə tarixə düşən Makedoniyalı İsgəndər ona qalib gələ bilməmişdir. Şu ağıllı və tədbirli bir hökmdar olmuşdur. "Qurani-Kərim"də onun adı peyğəmbər olaraq (Şueyb) çəkilir və qədim Türk dastanı "Şu" onunla bağlı yaranıb. "Qayı" e.ə. dördüncü minillikdə Türkünstan ellərində məşhur

türk tayfası olmuşdur. 600 ildən çox üç qitə və yeddi dənizə hakimlik edən Osmanlı sülaləsi həmin soydandır. Qayı 24 oğuz boyundan biridir. "M.Kaşqarlı, Rəşidəddin və Əbül Qazi Bahadır xan bu boyu ən qədim, köklü, şərəfli, döyüşkən boylardan biri kimi göstərir" (5, II, 174). Qayıların dövləti dağılandıqdan sonra da onlar türk tayfaları içərisində seçilmiş, ağıllı və bacarıqları ilə başqa türk dövlətlərinin siyasətində iştirak etmişlər. Belə ki, tarixi məlumatlara görə, "IX-X yüzilliklərdə Oğuz Yabqu dövlətində qayılar hakim olmuşlar. Qaynaqlara görə, Qəznəvi hökmdarı Sultan Mahmud Qəznəvi bu boydandır" (1, II, 174). Türk xalqlarının bayrağında müxtəlif zamanlarda göy rəngdən istifadə halları ilə qarşılaşırıq. Türklərin göy rəngə üstünlük vermələri haqqında tarixdə bol-bol faktlar vardır. İslam dininə sitayiş edən türk xalqlarının tikdiyi abidələrin çoxu göy rəngdə olmuşdur. Bundan başqa, göy rəng XIII yüzillikdə Elxanilər dövlətinin qüdrət və uğurlarını əks etdirən rəng kimi dəyərləndirilir. 1136-1225-ci illərdə Atabəylər dövlətinin bayrağında ikibaşlı qartalın təsviri göy rəng üzərində olmuşdur. Ümumiyyətlə, göy rəng çox qədim dövrlərdən Göy Tanrısına ehtiramı əks etdirir. Əski zamanlardan türk xalqları səmanın rəngini simvol kimi qəbul etmişlər. Bu rəng bir sıra dövlətlərimizdə bayrağın əsas rənglərindən biri olmuşdur.

Qırmızı rəngin azadlıq anlayışı bildirməsi bir zaman Azərbaycandakı Xürəmilər hərəkatı ilə əlaqələndirilir. Xalq qəhrəmanı Babəkin ərəb işğalçılarına qarşı mübarizədə qaldırdığı bayraq qırmızı rəngdə olmuşdur və onun tərəf-

darlarının qırmızı paltar geyinməsi haqqında məlumatlar vardır. Dünyada bu rəngin azadlıq və müstəqillik rəmzi kimi qəbul edilməsində Azərbaycan aparıcı rol oynamışdır. Sonralar Çin, Fransa, Rusiya və Türkiyədə qırmızı bayraqdan azadlıq rəmzi kimi istifadə edilmişdir. Bu rəngin mənalarından biri də demokratiya və müasirlikdir.

Əli bəy Hüseynzadənin "Qırmızı qaranlıqlar içində yaşıl işıqlar" əsərində "yaşıl" deyəndə müsəlman ziyalıları başa düşülür. Xızır peyğəmbərin də yaşıl donlu olması haqqında təsəvvürlər vardır. Bu rəng Azərbaycanın VII yüzillikdən – islam dini yaranandan müsəlmanlığı qəbul etməsi, onun ərazisində yaranan dövlətlərdə islam dəyərlərinə ehtiram göstərilməsi ilə bağlıdır. Beləliklə, bayrağımızdakı yaşıl rəng islam mədəniyyətini əks etdirir.

Əhməd Cavad bayrağımızın milli-simvolik rənglərindən başqa, onun üzərindəki aypara və ulduzlara da bədii münasibət göstərərək "gözəl pəri" adlandırdığı səkkizguşəli ulduzun bayrağın qoynundakı Aya sığındığını vüsətlə qeyd etmişdir:

*Köksümdə tufanlar gəldim irəli,
Öpüm kölgən düşən mübarək yeri!
Allahın yıldızı, o gözəl pəri,
Sığınmış qoynunda Aya, bayrağım!*

(2, 127).

Ayparanın bir vaxtlar Bizans imperiyasının paytaxtı Konstantinopolun gerbi olması məlumdur. Türklər 1453-cü ildə həmin şəhəri aldıqdan sonra gerb Osmanlı İmperiyası tərəfindən islam dininin bir rəmzi kimi qəbul edilib və həmin dində olan başqa xalqlara da keçib. Bayrağın üzərindəki aypara türk xalqlarının

simvoludur. Səkkizguşəli ulduzun mənasına gəlincə bu, "Azərbaycan" sözünün əski əlifbada yazılışı ilə bağlıdır. Belə ki, əski əlifbada "Azərbaycan" sözü səkkiz hərflə yazılır.

Azərbaycan bayrağındakı ulduz isə Azərbaycan memarlıq üslubunda geniş istifadə olunub və səkkiz guşə-səkkiz türk xalqının rəmzi kimi tanınır.

Bədii əsərlərdə bayrağı mövzu seçənlər leksikada zəhmətlərini əsirgəməmiş, maraqlı və zəngin söz-ifadə bolluğuna düşmüşlər. Bunun səbəbi bayrağa hörmət və məhəbbətlə bağlıdır. Bayrağın tərənnümünü verən sözlər leksik məhdudluq tanımayıb, buxovlardan azad bir ilhamın işığında müasirləşib, yeniləşib.

Bədii dildə Cəfər Cabbarlının "Azərbaycan bayrağına" şeiri də maraqlı xüsusiyyətlərinə görə diqqəti cəlb edir. Cəfər Cabbarlı əsərin əvvəlində - ikinci misrada bayrağımızın, üç boyalı, üç mənəli olduğunu göstərir:

*Buraxınız, seyr edəyim, düşünəyim,
oxşayayım,
Şu sevimli üç boyalı, üç mənəli
bayrağı.*

*Mələklərin qanadımı üzərimə kölgə
salar?*

*Nə imiş bu, aman Allah?! Od yur-
dunun yarpağı! (1, 63).*

Cəfər Cabbarlı "Azərbaycan bayrağına" əsərində rəngləri "göy yarpaqlı, al çiçəkli yaşıl otlar topası"na bənzədir və bir anda fikrindən daşır, misralara qəribə bir poetik səksəkə dolur. Sanki müəllif düşünür ki, bayrağı "göy yarpaqlı, al çiçəkli yaşıl otlar topası"na bənzətmək olmaz. Ona görə ki, "çiçək solur, otlar yerdə tapdanır":

Fəqət bizim bayrağımız ucaları pek sevir,

Yulduzlardan, hilaldan da yüksəklərdə fırlanıyor (1, 63).

Cəfər Cabbarlı bayrağımızın üstündəki Ay və ulduzun bir-birinə "mehrini" bir ana şefqətinə bənzədir. Bayraq haqqındakı düşüncələri müəllifin zövqünü, vicdanını oxşayır. Cəfər Cabbarlının şeirdəki "Bu ay, yıldız, boyaların qurultayı nə demək?" sualı bütün zamanlar üçün aktualdır. Müəllif göy boyanı Göy Moğoldan qalmış bir türk nişanı, yaşıl boyanı islamlığın sarsılmayan imanı, al, yəni qırmızı boyanı azadlığın, mədəniyyətin fərmanı kimi dəyərləndirir. O, səkkiz guşəli ulduzun əski əlifbada səkkiz hərflə yazılan "od yurdu" olduğuna inam yaradaraq, aypararı "türk bilgisi, düzgün sevgi nişanı" hesab edir və bayrağa ehtiramdan rıqqətə gələrək əsərini türk xalqlarının dilində qədim nitq mədəniyyəti örnəklərindən olan alğış-dua ilə sona çatdırır:

Yüreyimdə bir dilək var, o da doğru kəsilsin,

O gün olsun bir göy bayraq Turan üstə asılsın (1, 64).

Son misradakı "göy bayraq" ifadəsi qədim və orta yüzilliklərdə türk dövlətlərinin bayrağının rənginə işarədir.

Xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadə bayraqdan danışan bütün sənətkarlar kimi onun ucalığını tərənnüm edir və həmişə yüksəkdə olmasını arzulayır. Bayraq həmişə ucada olub, insanların başı üstə, zirvələrdən asılıb. Heç kəs öz bayrağının aşağı enməsinə istəməz, aşağı endirilən bayraqlar ya məğlub, ya da hüznü bayraqlardır. Bəxtiyar Vahabzadə bayrağın yalnız bir məqamda əyl-

məsini qəbul edir: şəhidlərin önündə. Bu zaman bayraq məğlub deyil, mənən qalib gəlmişlərin önündə alğış demək üçün əyilir:

Daim ucalasan! Savaş günündə

Əsgər silahıyla səni tən görüm.

Yalnız zəfər çalmış şəhid önündə

Səni alqış üçün əyilən görüm! (8).

Anaların baş örtüyünə bənzədilən, namus, ismət mücəssəməsi hesab edilən bayraq bədii üslubun seçkin mövzularındandır. Onlarla söz sənətkarımız bu müqəddəs mövzuya müraciət etmiş, bu mənəvi birlik simvolumuzu öz bacarıqları səviyyəsində, bəlkə də daha artıq vəsf etmişlər. Bu anlamda, Sabir Rüstəmxanlının bayraq haqqındakı şeiri də maraqlıdır. Onun əsərində də bayrağımızdakı rənglər mənalandırılır:

Mavi – türklük şərəfim, varlığımız əbədi!

Yaşıl – dinim, imanım, sevgimizin məbədi!

Qırmızı da al qanım, axdı vətən yolunda,

Əsarət zəncirini atmaq üçün qolumdan! (6).

Sabir Rüstəmxanlı bayrağı birlik rəmzindən başqa, bütövlük mücəssəməsi hesab edərək deyir:

Sən Günəşə qalxsan da, bu torpaqdı beşiyin,

Daha sənə əl çatmaz dursalar da, qəsdində.

Bu gün azadlığımın Bakının göylərində,

Sabah da bütövlük ol, ucal Təbriz üstündə! (6).

Bayraq mövzusunda müraciət edən qələm sahiblərindən biri də Ramiz Qusarçaylıdır. O, "Azərbaycan bayrağı"

şeyri ilə bədii yaradıcılığın nə qədər böyük imkanlara malik olduğunu göstərir, qabiliyyət və bacarığın yalnız mərkəzdə yaşamaqla deyil, hər bir məkanda parladığını təsdiq edərək bədii dillə tək-cə bayrağımızın portretini yaratmış, sanki rəssam kimi şəklini çəkir:

Şənini vəsf etməyə yetər, qüdrətim yetər,

Ulduzunu, ayını göydə mələklər öpər,

Hər rəngində "ya qazi, ya şəhid" bir mən bitər,

Sən, ey istiqlalımın əbədiyyət sancağı, –

Azərbaycan bayrağı! (4).

"Sən, ey istiqlalımın əbədiyyət sancağı!" xitabı insanda qürur doğurur, gələcəyə böyük bir inam yaradır. Burada bayrağın əvvəlki adını ifadə edən "sancaq" sözü yerinə düşmüş və rənglərin qüdrəti tərənnüm olunmuşdur.

Ramiz Qusarçaylının dilində sözlər elə təsirli bədii iz buraxır ki, bu prosesdə müəllifin xüsusiləşən üslubu meydana çıxır və adamı heyətdə buraxır. Predmetə yanaşmaq orijinallığı mövzu seçimi ilə həmahəng olaraq yeni poetik notların yaranmasını əsaslandırır. Bədii detallar əsərin sənətkarlıq keyfiyyətlərini çoxaldır, çağdaş dövrün gənclərinin bayrağımıza hörmət və ehtiram yaddaşını təzələyir. Oxucu bayraq mövzusunun poetik mühitinə düşür:

Yağının min hiyləsi küydən, kələkdən keçər,

Sən sancılan ucalıq min-min ürekdən keçər,

Dağlar yerindən oynar, daşlar ələkdən keçər,

Göylərin nur yağmuru, yerlərin göy

qurşağı,-

Azərbaycan bayrağı! (4).

Şeyrin bu bəndində dərin anlamlı bir ifadə vardır: "yerlərin göy qurşağı". Göylərin göy qurşağı yeddi rəngdən ibarətdir: qırmızı, narıncı, sarı, yaşıl, mavi, göy, bənövşəyi. Yerlərin göy qurşağında – bayrağımızda isə üç rəng var: qırmızı, yaşıl, göy. Yerlərin göy qurşağındakı rənglər sayca az olsa da, hikməti dərin, qüdrəti böyükdür, o, üç möhtəşəm simvolu ifadə edir.

Sən Arazın, Samurun umuduna bələndin,

Çəni ağlar Göyçənin buluduna bələndin,

Dərbəndin dərd hiçqıran sükutuna bələndin

O tayımda Savalan, bu tayımda Şah dağı,

Azərbaycan bayrağı! (, 4).

Ramiz Qusarçaylının "Azərbaycan bayrağı" şeirində keçmişlərdən gələn təəssüf hissəsinə bələnməmiş bir vüqar tənənəsi duyulur. Əsərdəki bədii detallar, vəsf etməkdən yorulmamaq istedadı, predmetə yanaşmaq orijinallığı diqqəti çəkir:

Cəngidə cövlan yerim, cövləndə can yerimsən,

Barişda gül çələngim, savaşa qan yerimsən,

Sən mənim and yerimsən, mənim iman yerimsən,

Dalğalı ləngərlərin yelpiklənən yarpağı,-

Azərbaycan bayrağı! (4).

Bayrağı rıqqətlə tərənnüm edən bu əsərdə poetik ritmin sənətkarlıq səviyyəsinə yüksəlişi davam edir və get-gedə çoxalır. Və sonda ictimai tələbata bürün-

müş fərqli bir istək üzə çıxır. Sanki yeniləşən bir bayraq sevgisi fərqli bir mədəni təkəkkür səviyyəsində obrazlaşır və ilk bənddən sonra rənglərdən danışılmasa da, bayrağımız bütün rəngləri və möhtəşəmliyi ilə oxucunun gözü qarşısında canlanır:

Sənsən Azadlıq eşqim, sənsən Hürri,- deyəcəyəm,

Ən son nəfəsimdə də sənə şeir deyəcəyəm,

Şuşada sən qonduğun daşa pir deyəcəyəm,

Çəkəcəyəm gözümə kölgən düşən torpağı

Azərbaycan bayrağı!

Azərbaycan bayrağı! (4).

Bayraq haqqındakı əsərlərin adlarında ya "bayraq" sözü, ya bayrağımızdakı rənglərin sayı, ya da bu sözlə yanaşı, vətənimizin onomastik adı öz əksini tapır. Bu, poetik onomastika baxımından və yaradıcılıq prosesində mühüm məsələlərdəndir. "Belə ki, ad əsərin ideya-məzmunundan irəli gəlməli, onu əks etdirməlidir" (7, 83). Ümumiyyətlə, əsərin adlandırılmasında əsas cəhətlərdən biri kimi adın asan başa düşülməsi, həcmində görə qısalığı yüksək dəyərləndirilmiş və əsər adlarındakı sözlərin milliliyinin gözlənilməsi əsas məziyyət hesab edilmişdir. "...Ad ideyanın açılması üçün, bir növ, açar rolunu oynamalı, əsərin məzmununa uyğun gəlməli, qondarma olmamalıdır" (7, 85). Bu anlamda, bayraq mövzusunda əsərlərin adları mükəmməlliyi ilə seçilir. Və belə əsərlərdə zövq cazibədarlığı ilə sosial fəxr vəhdət təşkil edir. Bayraq bədii dildə idrakin bəxş etdiyi mükafat kimi dəyərləndirilir.

Dünyamin adlı müəllifin şeiri "Üç rəngli bayraq" adlanır. O, bayrağın üzərindəki rənglərə uyğun olaraq öz arzularını da rəngləyir:

*Göylər mavi rəngli tül, ipək olsun,
Dünya al geyinsin, gül- çiçək olsun!
Ömür yaşıl donlu gələcək olsun,
Milleti bu yoldan dönməyə qoyma!*

(3).

Bayraq haqqındakı əsərlərin məzmununda üslubiyyatın bünövrəsi hesab edilən məna sinonimliliyi ortaqlıq əlaməti kimi özünü göstərir. Fikir-məna sinonimliyində fərdilik hər bir söz ustasının xaslığını əmələ gətirir: fikir eyni olsa da, ifadə formasının fərqliliyi onların bacarıq və mövzuya yanaşma tərzini formalaşdırır. Bundan başqa, əsərlərdə təkce tərənnüm və vəsf yoxdur, eyni zamanda, mövzu və obyektə münasibət seçkinliyi də vardır. Məsələn, Dünyamin fikirlərini bayrağın din, dil, torpaq qədər müqəddəsliyini göstərən sintaktik faktlarla ifadə edir:

*Dinimiz, dilimiz, torpağımız var,
Dağımız, çölümüz, irmağımız var.
Ey Vətən, üç rəngli bayrağımız var,
Zirvəyə ucalıb, enməyə qoyma! (3).*

Beləliklə, bədii dildə bayrağın tərənnümünə həsr edilən əsərlər poetik sintaksisin yeni məna və ifadə çalarları ilə diqqəti cəlb edir. Bədii dilimizin əbədi və ehtiramlı mövzusu olan bayraq öz yüksək anlamına uyğun və layiq leksika tələb edir. Bu leksikanı yaradıb işlətməyi bacaranlar cəsərtli və bacarıqlı qələm sahibləridir. Sözsüz ki, onlar içərisində peşəkar olmayan qələm sahibləri də az deyil. Lakin bu mövzuda yazanlar dilimizin incəliklərindən elə dərəcədə istifadə edirlər ki, onların bəzilərinin peşəkar

olmadığı bilinmir. Çünki mövzudan irəli gələn coşqu və qeyrət onu qələmə gətirənlərin hamısında var. Bəxtiyar Vahabzadənin şeirindəki arzu, istək isə Azərbaycan qanı ilə qidalanan, Azərbaycan qeyrəti ilə döyünən bütün ürəklərindir:

*Harda əcdadımın ayaq izi var,
Bu zəfər bayrağım orda dikəlsin.
Keçdiyi yerlərdə dağlar, yamaclar
Onun hüzuruna salama gəlsin (8).*

Beləliklə, bədii dildə bayrağın tərənnümündə rənglərin üslub imkanları geniş, linqvistik baxımdan keyfiyyət zənginliyi yüksəkdir.

ƏDƏBİYYAT

1. Cabbarlı C. Əsərləri, I c. Bakı: Şərq-Qərb, 2005.
2. Cavad Ə. Seçilmiş əsərləri. Bakı: Şərq-Qərb, 2005.
3. Dünyamin. Üç rəngli bayraq. / <https://menazerbaycanliyam.wordpress.com>
4. Qusarçaylı R. Azərbaycan bayrağı / kulis.lent.az/m/news/19953.
5. "Kitabi-Dədə Qorqud" ensiklopediyası I, II c. Bakı, Yeni nəşrlər evi, 2000.
6. Rüstəmxanlı S. Bayrağım / news.lent.az/news/107682.
7. Səfərov M. Bədii əsər adları haqqında / Azərbaycan dili məsələləri. Bakı, Elm və Təhsil, 2016.
8. Vahabzadə B. Bayraq / <https://cetnibayramoglubaku.wordpress.com>

XÜLASƏ

Bədii dilimizdə Azərbaycan bayrağının tərənnümündə rənglərin üslub imkanları

Məqalədə bədii dildə rənglərin üslub imkanlarından danışılır. Bu məqsədlə bayraq mövzusunda şeirlər ön plana çəkilir. Bayra-

ğın tərənnümündə rənglərin üslub keyfiyyətlərini üzə çıxaran məsələlərə diqqət edilir, əsərlərin ideyası ilə üslub gözəlliyi vəhdətə elmi-nəzəri təhlilə cəlb edilir. Məqalədə irəli sürülən fikirlər dil faktları ilə əsaslandırılır.

РЕЗЮМЕ

Стилистические возможности цветообозначений в описании Азербайджанского флага в художественном языке

В статье речь идет о стилистических возможностях цветообозначений в описании Азербайджанского флага в художественном языке. С этой целью в статье на передний план выдвигаются стихи, посвященные теме флага. Особое внимание уделяется проблемам стилистических особенностей цветообозначений в описании флага; идейное содержание и стилистический потенциал произведений анализируются в гармоничном единстве. Основные теоретические положения статьи обосновываются конкретными языковыми фактами и примерами.

SUMMARY

The stylistic potential of colouronyms in the description of the flag of Azerbaijan in the artistic language

The article deals with the stylistic potential of colouronyms in the description of the flag of Azerbaijan in the artistic language. For this purpose the verses dedicated to the theme of the flag are highlighted in the article. The special attention is paid to the stylistic peculiarities of the colouronyms in the artistic description of the flag; the ideological content and stylistic potential of the works are analyzed in the harmonic unity. The main theoretical theses of the article are substantiated by the concrete facts and examples.